РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (втори състав)

22 май 2007 година *

По дело Т-500/04

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-н G. Braun, г-н W. Wils и г-н N. Knittlmayer, в качеството на представители,

ищец,

срещу

IIC Informations-Industrie Consulting GmbH, установено в Königswinter (Германия), за което се явяват адв. E. Rott и адв. J. Wolff, avocats

ответник,

с предмет иск по член 238 ЕО за осъждането на ответника да върне част от направеното от Общността авансово плащане в изпълнение на два договора за финансиране в рамките на програми за култура,

* Език на производството: немски.

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
(втори състав),

състоящ се от: г-н J. Pirrung, председател, г-н N. J. Forwood и г-н S. Papasavvas, съдии,

секретар: г-жа K. Andová, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 7 ноември 2006 г.,

постанови настоящото

Решение

Правна уредба и фактическа обстановка на спора

Приложимо общностно право

1 Финансовите помощи в областта на трансевропейските мрежи се отпускат от Общността въз основа на Регламент (ЕО) № 2236/95 на Съвета от 18 септември 1995 г. относно общите правила за отпускане на такава финансова помощ (ОВ L 228, стр. 1; Специално издание на български език, глава 13, том 16, стр. 219).

2 Съгласно членове 1, 2 и 5 от този регламент проект от общ интерес, по-специално в областта на телекомуникациите, може да кандидатства за финансова помощ от Общността, ограничена до преценения като необходим за лансирането на проекта минимален размер.

3 Член 11 от Регламент № 2236/95 предвижда, че финансовата помощ може да покрива само разходите, свързани с проекта и настъпили вследствие на дейността на бенефициерите или третите страни, натоварени с изпълнението на проекта. Изплащането на помощта по правило става чрез превеждането на аванс, на междинни плащания, както и на последно отпускане на средствата.

4 Член 13 от Регламент № 2236/95 урежда условията за намаляване, спиране и отменяне на помощта от Общността. Съгласно тези условия Комисията може да намали, да спре или да отмени помощта за дадена дейност, ако при проучването на проекта се установи, че е допусната нередност или че някое от условията по решението за отпускане на помощта не е било спазено. Всяко необосновано припокриване на финансиране е основание да се иска възстановяването на недължимо платените суми. Всяка сума, която е била преведена неправомерно, трябва да бъде върната на Комисията.

Фактическа обстановка

5 С решение от 4 април 1996 г. Съветът призовава за по-силно приобщаване на изкуството и културата при насърчаването на информационното общество от страна на Европейския съюз. Ето защо Комисията лансира инициатива за мултимедиен достъп до европейското културно наследство, известна под наименованието „Меморандум за разбирателство относно европейското

културно наследство“. В рамките на тази инициатива Комисията субсидира по-специално два трансгранични проекта, чиято цел е изграждане на мрежа между установени в различни страни от Общността лица посредством създаването с помощта на цифрови технологии на обща платформа в европейското културно пространство — т.нар. проект „DCC — Digital Content for Culture“ (наричан по-нататък „DCC“) и проект „Donna — Art, Design and Fashion Online“ (наричан по-нататък „Donna“).

6 Проектът DCC има за предмет по-специално цифровизацията на избрана информация по културни теми, както и представянето, разпространяването и продажбата им по Интернет. По този начин той цели да създаде нови продукти и услуги в стопанския отрасъл на културата, за да се подчертае значението на европейското културно наследство. Това следва да позволи създаването на нови работни места, по-специално за хора на изкуството и дизайнери, както и на нови възможности за иновативните малки и средни предприятия.

7 От своя страна проектът Donna има за цел да позволи на жени творци (хора на изкуството и дизайнери) да представят в цифров вид посредством софтуерна информационна и комуникационна структура своите произведения в областта на изкуството, дизайна и модата, с цел да се постигне интерактивна комуникация с публиката/аудиторията. Този пилотен проект е замислен общо като виртуален форум, който позволява на жените — хора на изкуството и дизайнери от различни области (промишлени стоки, мода, телевизия, архитектура и др.), да се срещат и обменят идеи и да осъществят контакт с доставчици, клиенти, партньори и медии.

8 За всеки от тези проекти Европейската общност, представлявана от Комисията, сключва договор за финансиране с учреденото съгласно германското право дружество с ограничена отговорност ICC Infomations-Industrie Consulting, което осъществява дейността си в областта на стратегическото планиране, маркетинга и консултантските услуги в областта на информационните технологии, от една страна, и с учреденото съгласно германското право

акционерно дружество CSC Ploenzke (наричано по-нататък „Ploenzke“), от друга страна. Договорът по проекта DCC (договор № 45 528) е сключен на 18 декември 1996 г., а договорът по проекта Donna (договор № 20 730) — на 30 декември 1996 г.

9 С тези договори, чиито релевантни клаузи в по-голямата си част са идентични, Комисията поема задължението да отпусне финансова помощ от Общността, която покрива 50 % от допустимите разходи по разглежданите проекти.

10 Съгласно член 4 от всеки от договорите разчетените разходи по проектите са оценени на 3 360 000 ECU за проекта DCC и на 980 000 ECU за проекта Donna. Съгласно член 2 от всеки договор срокът на проекта DCC е дванадесет месеца, а този на проекта Donna — девет месеца, считано от първия ден на месеца, следващ подписването на договора от последната от страните по него, т.е. от 1 януари 1997 г.

11 Договорите са изготвени на английски език, съдържат арбитражна клауза по смисъла на член 238 ЕО в полза на Първоинстанционния съд (член 12, параграф 2) и към тях се прилага германското право (член 12, параграф 1). Те съдържат следните разпоредби:

„Член 1, параграф 1

Страни по договора се задължават спрямо Комисията да изпълняват договора съвместно и солидарно по отношение на изброените в приложение I към него работи („проекта“).

[...]

[параграф 3/4]

Координаторът отговаря за представянето на всички документи, както и за отношенията от общ характер между страните по договора и Комисията. Всички контакти от общ характер с Комисията се осъществяват от координатора.

[...]

[Член 4, параграф 5]

Всички плащания от страна на Комисията се правят по банковата сметка на координатора [...]

Координаторът отговаря за незабавното предоставяне на съответната сума от финансовата помощ на Комисията на всяка от страните по договора. Той не може да бъде бенефициер на плащане, освен при съгласие на страните по договора, които трябва да договорят подходящи условия за всички преводи по личната сметка на координатора.

Член 5 [...]

Страните по договора могат да сключват договори с подизпълнители, ако е налице предварително писмено одобрение на Комисията. Страните по договора възлагат на всички подизпълнители задълженията, на които те самите са носители по силата на договора.“ [неофициален превод]

12 Програмата на съответния проект е обяснена в приложение I към всеки договор. Съгласно приложение I.3 към договора DCC и приложение I към договора Donna, работният екип на ответника се състои по-специално от г-н B., бивш управител на последния, г-н F. и г-н M., както и от г-жа D. D., г-жа B. D. и г-жа L.

13 Условията за възстановяване на допустимите разходи по двата проекта се съдържат в приложение II към всеки договор. Това приложение гласи следното:

„1.2. На възстановяване подлежат посочените по-долу действително извършени необходими за проекта разходи, които могат да бъдат доказани и са направени в определения в член 2.1. от договора период [...]

Разходите, които подлежат на възстановяване, могат да включват всички или определена категория от следните разходи:

— персонал,

— оборудване,

— сътрудничество на трети лица,

— пътни и дневни разходи,

— консумативи и разходи за информационна обработка,

— други разходи,

— текущи разходи.

[...]

1.3.1. Персонал

Може да се фактурира стойността на работните часове, действително посветени на проекта от пряко наетите от страната по договора лица.

[...]

Сумата от декларираните работни часове на персонала трябва да бъде отчетена и заверена. Минималното условие за изпълнение на това изискване е за работното време да се води отчетност, която се заверява поне веднъж в месеца от определения ръководител на проекта или от надлежно оправомощено лице на ръководна длъжност в предприятието — страна по договора.

1.3.2. [...]

Разходите по закупуване или лизинг на оборудване могат да се фактурират като преки разходи. Допустимите разходи за лизинг не трябва да превишават допустимите разходи за закупуване [...]

1.3.3. Сътрудничество на трети страни

Разходите за подизпълнители и за външни услуги са допустими разходи съгласно член 5 от договора.

[...]

1.3.5. [...]

Консумативите [...] могат да се фактурират като преки разходи.

[...]

1.4. [...]

По отношение на страните по договора, които използват разходите по пълната себестойност, текущите разходи (общите косвени разходи), свързани с проекта и изчислени в съответствие с обичайните за тях счетоводни стандарти и принципи, които Комисията приема за разумни, могат да се начисляват по позиции като изследователска дейност, финансирана със собствени средства (в размер най-много на 10 % от разходите за персонал), администрация, помощен персонал, канцеларски материали, инфраструктура, оборудване във връзка с дейността на предприятието и услуги.

[...]

По отношение на страните по договора, които използват допълнителни разходи, за тези текущи разходи може да се начислява допълнително финансиране в размер до 20 % от действителните разходи, които подлежат на възстановяване за всички посочени в точка 1.3 на това приложение преки разходи.

[...]

4.3. Когато общата финансова помощ, дължима за проекта, включително резултатът от всеки одит, е по-малка от извършените по проекта плащания, страните по договора незабавно възстановяват на Комисията разликата в ECU.

[...]

5. Документиране на разходите

Страните по договора трябва редовно да водят надлежна счетоводна отчетност и подходяща документация в съответствие с обичайните счетоводни стандарти на държавата, в която са установени, за да потвърдят и обосноват обявените разходи и трудови часове." [неофициален превод]

14 Въз основа на посочените договори Комисията превежда на Ploenzke в качеството му на координатор по двата проекта следните авансови плащания: 980 472 германски марки (DEM) по проекта DCC и 317 745 DEM по проекта Donna. Съгласно член 4, параграф 5 от договорите Ploenzke е задължен да прехвърли на ответника изплатените от Комисията суми, на които той е имал право. Вследствие на това на ответника са изплатени 293 328 DEM по проекта

DCC и 107 493 DEM по проекта Donna. През 1997 г. той следователно получава общата сума от 400 821 DEM (204 936,52 EUR) като авансово плащане на финансовата помощ.

15 Реализирането на проектите започва на 1 януари 1997 г., като след приключването им Ploenzke и ответникът представят молби за възстановяване на разходи на обща стойност от 6 144 287 DEM по проекта DCC и на 1 906 934 DEM по проекта Donna, като частта на ответника възлиза на 1 960 943 DEM по проекта DCC и на 646 809 DEM по проекта Donna.

16 Претендираните от ответника разходи по проекта DCC се разпределят на разходи за персонал (834 568 DEM), за подизпълнители (618 631 DEM), за оборудване (384 018 DEM), за пътни (32 682 DEM), за консумативи (35 017 DEM) и за текущи разходи (56 027 DEM).

17 По проекта Donna ответникът предявява разходи за персонал (227 998,39 DEM), за подизпълнители (257 659 DEM), за оборудване (106 871 DEM), за пътни (22 659 DEM), за консумативи (9 312,53 DEM) и за текущи разходи (22 385 DEM).

18 От своя страна, Комисията възлага на външни експерти изготвянето на доклади за техническа проверка. В резултат от това на 10 декември 1997 г. е съставен докладът на комисията, на която е възложена задълбочена проверка по проекта DCC, а на 26 юни 1998 г. — експертен доклад по проекта Donna. Заключението и от двата доклада е, че установените критерии за качество не са спазени и че като цяло предвидените в договорите DCC и Donna условия за възстановяване на разходите не са изпълнени.

19 Докладът на комисията, на която е възложена задълбочената проверка, е изпратен на участниците в проекта DCC на 17 декември 1997 г. Впоследствие с писмо до Ploenzke от 23 декември 1997 г. (копие от което е изпратено на ответника) Комисията прекратява договора DCC и отправя покана до Ploenzke да уведоми партньорите си за това, като съгласно на член 9, параграф 1 от договора прекратяването му влиза в сила един месец по-късно.

20 Експертният доклад по завършения на 30 септември 1997 г. проект Donna е съставен по-специално след среща, наречена „техническа проверка", проведена на 26 юни 1998 г. в Брюксел. На тази среща представителите на ответника са отговорили на въпросите на упълномощените от Комисията експерти.

21 В допълнение, на 10 и 11 март 1998 г. служители на Комисията проверяват финансирането на разглежданите проекти. След тази проверка Комисията изпраща на ответника проекти на одиторски доклади от 28 април 1998 г. (за проекта DCC) и от 27 май 1998 г. (за проекта Donna). В тези проектодоклади, след като се изброяват и подробно се оценяват подробно свързаните с проектите разходи, се изяснява, че по-голямата част от предявените разходи не подлежат на възстановяване, тъй като не са спазени целите на договорите.

22 След като получава становището на ответника от 30 юни 1998 г., Комисията му изпраща с придружително писмо от 29 юли 1998 г. окончателните версии на одиторските доклади. В тях Комисията стига до заключението, че Ploenzke може да претендира възстановяването само на 51 506 DEM по проекта DCC и 37 679 DEM по проекта Donna, докато ответникът няма право да му бъдат възстановени никакви разходи по проекта DCC, а по проекта Donna има право на възстановяване само на 46 300,18 DEM.

23 Комисията впоследствие иска както от Ploenzke, така и от ответника да върнат частта от направеното по двата проекта авансово плащане, която не подлежи на възстановяване. Докато Ploenzke връща на Комисията всички поискани суми, ответникът отказва всякакво възстановяване.

24 На 12 август 1998 г. Комисията изпраща на ответника известие за събиране на вземането и последващо дебитно известие, получено от него на 8 септември 1998 г., за разликата в размер на 179 337 ECU (354 520,82 DEM), която следва да бъде възстановена до 31 октомври 1998 г. До настоящия момент ответникът не е изплатил тази сума.

25 С писмо от 30 ноември 1998 г. ответникът от своя страна иска от Комисията да му бъдат изплатени допълнително 352 800 ECU по проекта DCC и 110 781,45 ECU по проекта Donna. До настоящия момент Комисията също не е изплатила тези суми.

26 Накрая, през 1999 г. ответникът подава жалба срещу Комисията пред Европейския омбудсман. Това производство приключва на 27 април 2000 г. В становището си Омбудсманът стига до заключението, че не може да се установи наличие на лошо администриране от страна на Комисията.

Производство и искания на страните

27 С искова молба, подадена в секретариата на Първоинстанционния съд на 24 декември 2004 г., Комисията предявява настоящия иск.

28 След като изслушва съдията докладчик, Първоинстанционният съд (втори състав) решава да организира неформална среща със страните. Тази среща се провежда на 2 февруари 2006 г. в присъствието на съдията докладчик. По този повод страните започват преговори, чиято цел е в рамките на срок от два месеца да се постигне доброволно уреждане на спора. След като този срок е продължен два пъти, на 29 юни 2006 г. ответникът уведомява Първоинстанционния съд за неуспеха на опитите за доброволно уреждане на спора.

29 Впоследствие Първоинстанционният съд (втори състав) решава да започне устната фаза на производството.

30 В съдебното заседание от 7 ноември 2006 г. се провеждат устните състезания между страните и са изслушани техните отговори на въпросите, поставени от Първоинстанционния съд.

31 Комисията моли Първоинстанционния съд:

— да осъди IIC Informations-Industrie Consulting да ѝ заплати сумата 181 263,61 EUR, заедно с 4 % лихви, считано от 1 ноември 1998 г.,

— да осъди IIC Informations-Industrie Consulting да заплати съдебните разноски.

32 Ответникът моли Първоинстанционния съд:

— да отхвърли иска,

— при условията на евентуалност, да му осигури защита срещу принудително изпълнение и да му се позволи да избегне евентуално принудително изпълнение посредством предоставянето на обезпечение, което би могло да е под формата на банкова гаранция,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

От правна страна

33 Комисията твърди, че почти всички разходи, за които на ответника е предоставено финансиране, не подлежат на възстановяване. Според Комисията от споменатите по-горе в точки 18—20 доклади за техническа проверка е видно, че съгласно точка 4.3 от приложение II към договорите DCC и Donna ответникът е следвало да върне изплатените му под формата на аванс суми, доколкото няма право да получи финансиране за разходите си.

34 В подкрепа на исканията си ответникът посочва две групи правни основания в своя защита. С първата група основания той оспорва изискуемостта на вземането, чието изпълнение Комисията търси. В този контекст той се позовава на липсата на процесуална дееспособност като ответник (пасивна процесуална легитимация), на факта, че твърдяното вземане е погасено по давност, както и на обстоятелството, че Комисията е загубила правото да иска връщане. С втората група основания той твърди, че преследваните с двата проекта цели са постигнати и декларираните разходи действително са направени. Той упреква Комисията в противоречиво поведение и в основани на чисто формални съображения опити впоследствие да избегне договорните си задължения.

По процесуалната дееспособност като ответник (пасивна процесуална легитимация)

Доводи на страните

35 Комисията счита, че има право да търси събирането на вземането си от ответника, тъй като в договорите DCC и Donna той е посочен като длъжник по задължението за възстановяване. В действителност, всяка страна по договора следва самостоятелно да върне недължимо изплатените суми.

36 Според ответника от двата договора следва, че целта на Комисията е да има едно-единствено лице за контакт, с което пряко да се разглеждат всички свързани с изпълнението на договорите трудности. В резултат на това ролята на Ploenzke като координатор излизала извън пределите на ролята на обикновен пълномощник, отговорен за получаването на помощите. Точка 4.3 от приложение II към договорите, която задължава страните по договора да върнат на Комисията получените в повече суми, не водела до различен извод, тъй като тя не посочвала начина, по който следва да се осъществи връщането. Точка 4.3 следвало да се тълкува в смисъл, че Ploenzke е договорният партньор, чрез който трябва да се осъществява изпълнението на договорите.

Съображения на Първоинстанционния съд

37 Следва да се припомни, че договорите DCC и Donna са сключени между Комисията, от една страна, и Ploenzke и ответника, наричани „страни по договора", от друга, като в тях се уточнява, че в допълнение Ploenzke има функцията на „координатор" по силата на член 1, параграф 3 от договорите DCC и Donna. Съгласно член 1 от същите договори страните по договорите се задължават спрямо Комисията да ги изпълняват съвместно и солидарно по отношение на работите, посочени в приложение I към тях.

38 Вярно е, че Ploenzke в качеството си на координатор е отговорен за представянето на всички документи на Комисията, както и за общите контакти между страните по договора и последната. Освен това от страна на страните по договорите Ploenzke е единственото лице за контакт с Комисията. Независимо от това, съгласно приложимото германско право, т.е. § 242 от Bürgerliches Gesetzbuch (BGB, Германски граждански законник), разпоредбата от договора, която предвижда ролята по координация, трябва да се тълкува в съответствие с изискванията за лоялност и взаимно доверие, общопризнати от страните по договора.

39 От точка 4.3 от приложение II към договорите обаче ясно се вижда, че самите „страни по договорите", а не евентуалният координатор са задължени да върнат на Комисията разликата между действително дължимата финансова помощ и недължимо платените суми. В допълнение Комисията правилно подчертава, че координацията, за която отговаря Ploenzke, се ограничава до някои допълнителни задачи от организационен характер, по-специално до задачата да предава на другата страна по договора изплащаните от Комисията суми.

40 Поради това спорните договори не могат да се тълкуват в смисъл, че Ploenzke в качеството си на координатор трябва да върне плащанията, чийто бенефициер по смисъла на член 4, параграф 5, втора алинея от договорите е самият ответник в качеството си на страна по договора и длъжник. Тези договори не съдържат никаква разпоредба, която задължава Ploenzke да върне сумите в размер, по-голям от получения от самия него като страна по договора.

41 От това следва, че ако се окаже обосновано, задължението за връщане на получените в повече от ответника авансови плащания е в тежест на самия ответник.

42 С оглед на това следва да се отхвърли основанието за липса на пасивна легитимация.

По давността

Предварителни бележки

43 Доколкото става въпрос за германското право относно давността, към спора се прилагат разпоредбите на BGB в тази област, независимо че спорните

договори са квалифицирани като „договори, отнасящи се към публичното право“ по смисъла на член 238 ЕО. Това следва от обстоятелството, че Bundesverwaltungsverfahrensgesetz (Федерален закон относно охранителните административни производства, наричан по-нататък „BVwVfG“) от 25 май 1976 г. (BGBl. 1976 I, стр. 1253 и 2003 I, стр. 102), който урежда по-специално публичноправните договори, но не и въпросите на давността, предвижда в § 62, че към публичноправните договори разпоредбите на BGB се прилагат субсидиарно по аналогия.

44 В тази връзка е безспорно, че преди влязлата в сила през 2002 г. реформа на германското облигационно право разпоредбите на § 195 и § 196 от BGB относно давността предвиждат общ тридесетгодишен давностен срок и давностен срок от две или четири години за ред определени вземания на специфични участници в стопанския оборот.

45 След реформата на германското облигационно право § 195 от изменения BGB предвижда общ законен давностен срок от три години.

46 Член 229, § 6, четвърта алинея от Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Уводен закон към BGB, наричан по-нататък „EGBGB“) въвежда преходен режим в рамките на реформата на облигационното право, съгласно който, когато давностният срок, предвиден в изменения и прилаган от 1 януари 2002 г. BGB, е по-кратък от срока, предвиден в прилагания до тази дата BGB преди измененията, се прилага по-краткият срок и той започва да тече от 1 януари 2002 г.

Доводи на страните

47 Според Комисията в конкретния случай нейното право да търси връщане не е погасено по давност. Съгласно § 195 от BGB преди измененията, за това право

първоначално бил предвиден давностен срок от 30 години. По силата на § 195 от BGB след измененията във връзка с член 229, § 6, четвърта алинея от EGBGB давностният срок за посоченото право понастоящем бил три години. Този срок започнал да тече на 1 януари 2002 г. и преди да изтече на 31 декември 2004 г. бил прекъснат с предявяването на настоящия иск.

48 Доколкото ответникът се позовава на § 196 от BGB преди измененията, Комисията поддържа, че тази разпоредба съдържа изчерпателно изброяване, т.е. всички права, които не са изрично споменати в нея, са изключени от краткия давностен срок. Основната идея на тази разпоредба — насочена да подчини на кратък давностен срок обичайните сделки от оборота, при които в момента на доставката рядко се издава документ, доказващ плащане — не се прилагал по аналогия по отношение на финансирането на спорните проекти от Комисията.

49 Ответникът възразява, че вземането на Комисията е погасено по давност, тъй като в конкретния случай давността е изтекла преди предявяването на иска. Той твърди, че културните инициативи като тези, лансирани с двата спорни проекта, зависят в голяма степен от предоставянето на субсидии. В тази област обаче е налице специално императивно съображение за правна сигурност, тъй като исканията за връщане представляват значителна финансова тежест за бенефициера. Поради това е уместно да се приложат по аналогия разпоредбите относно по-краткия давностен срок на § 196 от BGB преди измененията.

50 Ответникът уточнява, че правният му интерес е подобен на този на длъжниците, от които се претендират посочените в тази разпоредба вземания, а именно произтичащите от общия стопански оборот, които се нуждаят от правна сигурност, предоставена посредством по-кратки давностни срокове. Обвързването на ответника със спорните културни проекти било свързано със значими стопански интереси и конкретни финансови последици. Принципът на прилагането по аналогия на посочения § 196 бил познат на германското

право, доколкото правните разпоредби относно давността не съдържат изчерпателно изброяване, тъй като законодателят не би могъл да уреди подробно всички особености на предоставянето на субсидии от Европейската общност.

Съображения на Първоинстанционния съд

51 При проверката дали § 196 от BGB преди изменението се прилага пряко или по аналогия към конкретния случай, следва да се припомни, че тази разпоредба предвижда кратък давностен срок за редица подробно изброени в нея вземания.

52 Оказва се обаче, че тази разпоредба не урежда нито правото на връщане на изплатените като субсидии от Общността суми, нито правото на връщане на направените с тази цел авансови плащания. Поради това тя не би могла да се приложи пряко към конкретния случай.

53 Германското право допуска евентуалното прилагане по аналогия при празноти в съответната уредба, като в тези случаи разглежданата фактическа и правна обстановка трябва да е подобна на вече уредената в закона. Прилагането по аналогия предполага по-специално, че ако законодателят трябва да запълни тази празнота като отчете съответните интереси, то е много вероятно той да направи това като включи спорния случай в съответната уредба (Решения на Федералния съд по граждански дела BGHZ том 105, стр. 140 и 143, том 110, стр. 183 и 193 и том 120, стр. 239 и 252).

54 От мотивите към BGB обаче е видно, че § 196 от него в редакцията преди измененията се основава на схващането, че за обичайните сделки от оборота

по правило са характерни сравнително бързи плащания и липса на доказателства за изпълнение или бързото унищожаване на последните, така че не би било разумно страните да се задължат да съхраняват в продължение на 30 години свързаните със сключването и изпълнението на този вид договори доказателства.

55 Предвид гореизложеното в конкретния случай не може да се установи наличието на празнота в релевантната разпоредба.

56 § 196 от BGB преди измененията в действителност предвижда кратък давностен срок само за връщането на авансови плащания, направени по договор, сключен с нието лице, с работник или с адвокат. В качеството си на търговско дружество ответникът не може да бъде приравнен на тези ясно отграничени категории лица. Не може да се счита, че като търговско дружество той се нуждае от особена защита, осигурена посредством по-кратки давностни срокове.

57 В допълнение финансирането от Общността на спорните културни проекти не може да се счита за обичайна сделка от оборота. В действителност, тези проекти със съществено финансово значение се основават на комплексни споразумения с обемисти приложения, които предвиждат технически и финансов контрол и които задължават ответника да представи подробни доказателства за разходите си с оглед последващото им възстановяване.

58 Вследствие на това следва да се отхвърли и основанието, изведено от погасяването по давност на претендираното от Комисията вземане.

Относно загубата на право

Доводи на страните

59 Комисията изтъква, че противно на твърденията на ответника, тя не е загубила вземането си. В действителност, поведението на Комисията като цяло не дава основание на ответника да очаква, че тя няма да предяви вземането си. Ответникът също така няма право на защита на оправдани правни очаквания, тъй като в посочените по-горе доклади за техническа проверка Комисията е уточнила, че спорните проекти не отговарят на изискванията за качество. Вследствие на това ответникът следвало да очаква, че трябва да върне разглежданите суми.

60 Ответникът счита, че основателно е можел да вярва, че Комисията няма да предяви правото си на връщане. Следователно това право на Комисията било погасено. С оглед на поведението на Комисията като цяло, ответникът действително е можел да смята, че последната се е отказала от правото си, тъй като в продължение на почти седем години, т.е. между изготвянето на одиторските доклади и края на декември 2004 г., тя не е предприела никакви мерки, за да потърси по съдебен ред връщането на разглежданите суми. Ответникът добавя, че от правна гледна точка било оправдано да приеме наличието на отказ, тъй като от седем години Комисията споменавала въпросните проекти на Интернет страницата на Европейския съюз, като по този начин използвала за собствени цели резултатите от тях. Следвало също така да се има предвид обстоятелството, че проектите не можели да бъдат реализирани без финансовата помощ на Комисията и че финансовата стабилност на ответника зависела от възможността да задържи финансовата помощ. В тази връзка ответникът подчертава особеното естество на спорните субсидии като „изгубени финансови помощи“. От това той прави извод, че искът за връщането им е следвало да бъде предявен без забава, което не било направено в конкретния случай.

61 Според ответника позоваването на одиторските доклади е без значение, тъй като избраните и упълномощени от Комисията експерти не са изготвили независими експертни заключения в съответствие със стандартите на професията. По-специално, не била проведена обстойна проверка на представените от ответника по време на изпълнение на проектите доводи.

62 По отношение на проекта Donna датата, на която е представен докладът, навеждала на извода, че Комисията е искала да избегне проверката на посочените от ответника доводи. Всъщност при проведената този ден среща представителите на ответника са отговорили на въпросите на експертите на Комисията. Независимо от това последната е предоставила протокола от тази среща едва малко преди да изпрати искането за връщане. Същото се отнасяло и за проекта DCC: на 17 декември 1997 г. Комисията изпратила техническия доклад на заинтересованите лица и прекратила договора на 23 декември 1997 г.

63 В този контекст ответникът твърди, че все още не е потърсил сумите, на които той самият е имал право с оглед възстановяването на направените от него разходи (352 800 ECU по проекта DCC и 110 781,45 ECU по проекта Donna), тъй като смятал, че Комисията също нямала да предяви спрямо него правото си да иска връщане. Всъщност на времето страните мълчаливо се споразумели да оставят нещата каквито са, за да постигнат приемливо за всяка една от тях решение (pactum de non petendo). Поради това поведението на ответника се явява доказателство за доверието му в това, че Комисията нямало да предприеме нищо в тази връзка.

Съображения на Първоинстанционния съд

64 В самото начало твърдението на ответника, че навремето двете страни мълчаливо са се споразумели да оставят нещата каквито са, за да постигнат

приемливо за всяка от тях решение, следва да се отхвърли a priori. По съществото си това твърдение не се подкрепя от нито едно доказателство по делото. Въпреки, че Комисията категорично оспорва това твърдение, ответникът не е представил никакво конкретно доказателство, от което може да се заключи, че е налице взаимен мълчалив отказ от права.

65 Във всички случаи следва да се добави, че предвид различния размер на спорните суми, по-специално 180 000 EUR, чието връщане Комисията от една страна претендира, и от друга страна, 650 000 EUR, претендирани от ответника в качеството им на подлежащи на възстановяване разходи, сключването на подобен pactum de non petendo не изглежда достоверно. Освен това дори пред Първоинстанционния съд ответникът не се позовава на прихващане на претендираното от него вземане с това на Комисията, а се задоволява да твърди, че „си запазва правото да търси от Комисията изплащането на остатъчните суми". Съгласно разпоредбата на § 215 от BGB след измененията обаче, евентуалното погасяване по давност на неговото вземане не би било пречка в настоящото производство ответникът да се позове на същото за да направи прихващане.

66 Следва да се установи освен това, че в германското право принципът за загубата на право е създаден от съдебната практика по прилагането на § 242 от BGB, който задължава страните по даден договор да го изпълняват в съответствие с общоприетите от страните по договора изисквания за лоялност и взаимно доверие. Съгласно тази съдебна практика кредиторът губи правото си по договора, когато не го е упражнявал през продължителен период от време и когато с оглед неговото поведение длъжникът има основание да вярва, че това право няма да бъде упражнено в бъдеще (BGHZ том 91, стр. 62 и 71, том 105, стр. 290 и 298, и особено том 146, стр. 217, 220 и 221).

67 Поради това на първо място следва да се провери продължителността на периода, през който кредиторът не е упражнявал правото си, като значението на този период на бездействие зависи от конкретния случай. На второ място

следва да се имат предвид естеството и размерът на вземането, което може да е както от частноправен, така и от публичноправен характер, и в заключение — да се отчете интензитетът на породеното от поведението на кредитора доверие, както и обхватът на необходимостта на длъжника от защита.

68 По отношение на продължителността на периода, през който Комисията е бездействала, в конкретния случай е от значение да се отбележи на първо място, че началото на този период трябва да бъде 1 ноември 1998 г. С посочените по-горе в точка 24 известие за събиране на вземането и дебитно известие Комисията всъщност е поискала ясно и окончателно от ответника да върне сумата 179 337 ECU до 31 октомври 1998 г. като му е изпратила покана за доброволно изпълнение.

69 От това следва, че всяко обстоятелство преди тази дата — по-специално критикуваният от ответника начин, по който са изготвени посочените в точки 18—22 доклади за техническа проверка и одиторски доклади — е без значение относно решението по въпроса дали Комисията е загубила правото си на връщане, предявено на 31 октомври 1998 г., поради самия факт, че не е предявила правото си по съдебен ред преди 23 декември 2004 г.

70 На следващо място трябва да се посочи, че като е предявила настоящия иск повече от шест години след поканата за доброволно изпълнение от 31 октомври 1998 г., Комисията е спазила приложимия в конкретния случай особен давностен срок първоначално от тридесет, а по-късно от три години (вж. точки 44—46 по-горе). За кредитора обаче по принцип не съществува пречка да се възползва изцяло от давностния срок, особено когато спрямо тридесетгодишния той се явява сравнително кратък.

71 Следва да се добави, че по силата на § 257, алинея 1, точка 4 и алинея 4 от Handelsgesetzbuch (Германски търговски кодекс, наричан по-нататък „HGB“) и § 147, алинея 1, точка 4 и алинея 3 от Abgabenordnung (Германски данъчен кодекс, наричан по-нататък „AO“) ответникът е длъжен да съхранява в

продължение на десет години всички счетоводни документи, свързани с изпълнението на проектите DCC и Donna. Срокът на задължението да се съхраняват счетоводните документи е бил продължен на десет години едва с § 2 и § 4 от закона от 19 декември 1998 г., с който се изменят редица данъчни разпоредби (BGBl. 1998 I, стр. 3816), но съгласно § 3 и § 5 от същия закон новият десетгодишен срок се прилага, ако старият срок относно съхранението на тези документи не е изтекъл в края на 1998 г. Тъй като проектите DCC и Donna обаче са изпълнени през 1997 г., по силата на разпоредбите на HGB и AO преди измененията свързаните с тях счетоводни документи е следвало да се съхраняват в продължение на шест години, поради което този срок не е изтекъл в края на 1998 г.

72 Пред Първоинстанционния съд ответникът не е посочил, че спрямо него се прилагат особени, по-кратки срокове за съхранение, които към момента на предявяване на настоящия иск вече да са били изтекли. В замяна на това той се е позовал на разпоредбите на § 45 от Sozialgesetzbuch X (Германски социален кодекс, книга X) от 18 август 1980 г. (BGBl. 1980 I, стр. 1469 и 2001 I, стр. 130) и § 48 от BVwVfG (вж. точка 43 по-горе), съгласно които финансовите органи по правило разполагат само с едногодишен срок по отношение на бенефициера, за да оттеглят благоприятен за него незаконосъобразен административен акт.

73 В тази връзка е достатъчно да се посочи, че този срок се отнася за административните производства, в хода на които публичната администрация може да се произнесе с едностранен административен акт. За разлика от тях, разпоредбите, на които се позовава ответникът, не са релевантни за конкретния случай, тъй като Комисията и ответникът са предпочели да встъпят в договорни отношения, съобразно клаузите на които Комисията не е оправомощена да се произнася с подобни актове.

74 От това следва, че предвид обстоятелствата на конкретния случай изтеклият от поканата за доброволно изпълнение до предявяването на настоящия иск период от повече от шест години не се явява достатъчно дълъг, за да доведе до загубата на претендираното от Комисията вземане.

75 По отношение на естеството и размера на вземането ответникът не е представил никакво доказателство, годно да потвърди, че поради особеностите или стойността на спорното право на връщане, Комисията го е загубила.

76 Относно евентуалното доверие на ответника, предизвикано от поведението на Комисията, се налага изводът, че в преписката по делото не е налице никакъв белег за положително действие освен обикновеното ѝ бездействие в течение на години, с което последната да е показала намерението си да се откаже от правото си на възстановяване. Напротив, от решението на Европейския омбудсман, с което на 27 април 2000 г. е приключило производството по предявената от ответника жалба, е видно, че пред Омбудсмана Комисията изрично е обявила, че ще упражни правото си на връщане по съдебен ред.

77 В допълнение, в качеството си на съвестен и разумен участник в стопанския оборот ответникът е бил длъжен да е в течение относно влязлата в сила реформа на германското облигационно право. Поради това той е могъл да очаква, че Комисията ще се възползва в пълна степен от новия давностен срок, който би изтекъл на 31 декември 2004 г. (вж. точки 44—46 по-горе). Фактът, че той самият е предпочел да не потърси по съдебен ред събирането на вземането си от Комисията, в никакъв случай не може да породи оправдани правни очаквания у ответника, че Комисията няма да упражни правото си на връщане. Във всички случаи ответникът не се е позовал на това, че с поведението си Комисията му е попречила да предяви в подходящ срок иск за изпълнение.

78 На последно място, по отношение на необходимостта на ответника от защита, последният твърди, че в качеството си на дружество с ограничена отговорност принадлежи към категорията на малките и средните предприятия, така че в тази насока е уместно ясното разграничение между него самия и акционерното дружество Ploenzke, което извършва дейност в международен мащаб.

79 В тази връзка следва да се посочи, че обстоятелството, че едно дружество-длъжник е малко предприятие, само по себе си не е достатъчно, за да се установи загубата на правото на вземане от страна на неговия кредитор, освен ако той с поведението си е допринесъл за това, длъжникът да бъде поставен в лошо финансово положение. Нищо в преписката по делото обаче не позволява да се направи заключение за подобно поведение на Комисията в периода от 1 ноември 1998 г. до предявяването на настоящия иск.

80 Освен това в качеството си на малко предприятие ответникът не може да се позове с успех на липса на опит при изпълнението на двата проекта, финансирани от Комисията. В действителност, г-н В., бивш управител на ответника и член на професионалния му екип, участвал в рамките на тези проекти (вж. точка 12 по-горе), е подписал договорите DCC и Donna от името на Ploenzke в качеството си на началник-отдел на последния. Освен това, г-н В. е посочен като един от представителите на Ploenzke в приложението към договора DCC и като единствен представител на Ploenzke в приложението към договора Donna. Предвид наличието на тези лични връзки между двете дружества, не може да се приеме, че ответникът обективно има нужда от специална защита срещу предявеното от Комисията право на връщане на платеното.

81 Предвид конкретните обстоятелства по случая правното основание, изведено от загубата на право, не може да се приеме.

82 От гореизложеното следва, че първата група правни основания, посочени от ПС, трябва да се отхвърлят. В резултат на това следва да се приеме за установено, че претендираното от Комисията вземане е изискуемо. Независимо от това, остава да се определи кои разходи подлежат на възстановяване по двата проекта.

Относно подлежащите на възстановяване разходи по проектите DCC и Donna

Предварителни бележки

83 Следва да се припомни, че претендираното от Комисията право на връщане на авансовите плащания произтича от точка 4.3 от приложение II към всеки договор. Всъщност тази договорна разпоредба предвижда това право, ако при евентуално проведения одит се установи, че общата финансова помощ, дължима от Комисията по проектите, е по-малка от вече направените по тях плащания. В съответствие с посочената точка 4.3 следва да се провери дали размерът на получените от ответника авансови плащания надвишава сумата на допустимите разходи.

84 В тази връзка е видно, че Комисията не е приела нито една от посочените от ответника разходни позиции по проекта DCC, като ответникът е поискал възстановяването на общата сума от 1 960 943 DEM, която включва разходи за персонал (834 568 DEM), за подизпълнители (618 631 DEM), за оборудване (384 018 DEM), за пътни (32 682 DEM), за консумативи (35 017 DEM) и за текущи разходи (56 027 DEM).

85 По проекта Donna Комисията е приела да възстанови само сумата 46 300,18 DEM, въпреки че ответникът е предявил общо сумата 646 809 DEM, която включва разходи за персонал (227 999 DEM), за подизпълнители (257 659 DEM), за оборудване (106 871 DEM), за пътни (22 659 DEM), за консумативи (9 236 DEM) и за текущи разходи (22 385 DEM).

86 В този контекст ответникът упреква Комисията в противоречиво поведение, тъй като претенцията ѝ за връщане на платеното е в противоречие с

обстоятелството, че всички услуги по договора са добросъвестно и надлежно изпълнени. В допълнение ответникът твърди, че всички разходи, които той е декларирал пред Комисията за възстановяване, са допустими разходи.

Относно противоречивото поведение на Комисията

— Доводи на страните

87 Според Комисията нейното поведение, което се състои в искането да ѝ бъдат върнати авансово платените на ответника суми, не е противоречиво. Спорните проекти в действителност приключили с неуспех, тъй като не били изпълнени критериите за качество.

88 Във всички случаи възстановяването на направените разходи не зависело от успеха или неуспеха на проектите. Ответникът в действителност не приемал, че Комисията имала право на връщане независимо от успеха на проектите, тъй като предявените разходи не били допустими разходи по смисъла на точки 1 до 5 от приложение II към всеки договор. Решаващо било само обстоятелството, че ответникът е могъл да докаже, че става въпрос за допустими разходи, но не е успял да го направи.

89 Ответникът твърди, че точно и пълно е изпълнил уговорените в двата договора услуги. Комисията всъщност понастоящем използвала резултатите от двата проекта в извършваната от нея реклама на уебсайта на Европейския съюз. Този уебсайт препращал към Меморандума за разбирателство относно европейското културно наследство, в който Комисията изразявала благодарност на г-н В. за извършената работа, допринесла за постигането на целите на

меморандума за разбирателство. Цитиран бил проектът DCC, за да се онагледят заслугите на г-н В. В допълнение, с писмо от 16 март 1998 г. Комисията изказала благодарност на ответника за приноса му към меморандума за разбирателство и към двата проекта. От съществено значение било обстоятелството, че Комисията не е премахнала позоваването на двата проекта в Интернет и че не се е разграничила от постигнатите цели в рамките на двата проекта.

90 Ответникът добавя, че докладите, програмите, както и изготвените по двата проекта цифрови и аналогови материали, били доставени и че предявените разходи за персонал били действително направени. По време на изпълнението на проектите към ответника не е отправено нито едно от повдигнатите понастоящем в исковата молба оплаквания. Единствената цел на посочените от Комисията договорни разпоредби била да се улеснят доказването и контролът на направените по проектите допустими разходи.

— Съображения на Първоинстанционния съд

91 По същество ответникът смята, че успехът на проектите DCC и Donna сам по себе си изключва претендираното от Комисията право на връщане, тъй като това право се основава на чисто формални критерии за допустимост на разходите.

92 Този довод не може да се приеме.

93 Съгласно член 274 ЕО Комисията всъщност е обвързана от задължението за стабилно и добро финансово управление на ресурсите на Общността. В системата на предоставяне на финансови помощи от Общността ползването на такава помощ е подчинено на правила, които могат да доведат до пълното

или частично връщане на вече предоставена помощ. Бенефициерът на финансова помощ, чиято молба е одобрена от Комисията, не придобива поради това обстоятелство окончателното право да му се изплати изцяло помощта, ако не спазва условията, на които е подчинено подпомагането (Решение на Първоинстанционния съд от 14 юли 1997 г. по дело Interhotel/Комисия, Т-81/95, Recueil, стр. II-1265, точка 62 и Решение на Първоинстанционния съд от 29 септември 1999 г. по дело Sonasa/Комисия, Т-126/97, Recueil, стр. II-2793, точка 59).

94 В този контекст Съдът на Европейските общности е приел, че съгласно един от основните принципи, които уреждат финансовите помощи от Общността, Общността може да субсидира само действително направените разходи. От това следва, че за да може Комисията да упражнява функция по контрол, бенефициерите на тези помощи трябва да докажат, че начислените по субсидираните проекти разходи са действително направени, като представянето на надеждни сведения от тяхна страна е абсолютно необходимо за доброто функциониране на системата за контрол и доказване, въведена с цел да се проверява дали са изпълнени условията за предоставяне на финансовата помощ. Поради това не е достатъчно да се докаже, че един проект е реализиран, за да се обоснове предоставянето на конкретна субсидия. Бенефициерът на помощта трябва в допълнение да представи доказателство, че е направил декларираните разходи съгласно определените за предоставянето на съответната помощ условия, като само надлежно обоснованите разходи могат да се приемат за допустими. Задължението му да спазва определените финансови условия представлява дори едно от съществените му задължения и поради това обуславя предоставянето на финансова помощ от Общността (вж. в този смисъл Решение на Съда от 19 януари 2006 г. по дело Comunità montana della Valnerina/Комисия, C-240/03 P, Recueil, стр. I-731, точки 69, 76, 78, 86 и 97).

95 Съдът също така е приел, че предвиденото в договор за финансова помощ от Общността условие, на Комисията да се предоставят отчети за претендираните за допустими разходи в установените форма и срок, има задължителен характер и че изискването да се представят тези отчети в надлежната форма има за единствена цел да предостави достъп на Комисията до необходимите сведения, за да провери дали средствата на Общността са използвани съгласно уговореното в договора (вж. в този смисъл Решение на Съда от 26 януари 2006 г. по дело Implants/Комисия, C-279/03 OP, непубликувано в Recueil, точки 36 и 37).

96 По същия начин в рамките на финансирането от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство и от Европейския социален фонд Съдът на Европейските общности е подчертал значението на правилото, съгласно което само направените в съответствие с разпоредбите на Общността разходи се поемат от бюджета на Общността, така че в случай на нередности Комисията може да намали, да спре или да отмени финансова помощ от Общността. Според Съда дори нередности от чисто „техническо" естество, които нямат точно определени финансови последици, могат да засегнат сериозно финансовите интереси на Съюза, както и спазването на правото на Общността, и поради това да обосноват прилагането на финансови корекции от Комисията (Решение на Съда от 15 септември 2005 г. по дело Ирландия/Комисия, C-199/03, Recueil, стр. I-8027, точки 26, 27, 29 и 31).

97 От посочената съдебна практика следва, че настояването на Комисията ответникът да спазва стриктно договорните си задължения относно разходните ведомости и обосновката на направените разходи не може да се квалифицира като формализъм. Ответникът по-скоро е задължен да докаже, че действително е спазил задълженията си по счетоводното отчитане.

98 Правилата за доказателствената тежест не обезсилват този извод. Съгласно тези правила е безспорно, че Комисията в качеството си на ищец трябва да докаже, че правото ѝ да иска връщане на платеното е обосновано (Решение на Bundesgerichtshof (Федерален съд, Германия) от 14 януари 1991 г., II ZR 190/89, BGHZ, том 113, стр. 222 и 226), както и че тя е задължена да изложи по убедителен начин и — в случай, че това бъде оспорено — да докаже, че нейните плащания надвишават дължимата финансова помощ.

99 Независимо от това Комисията трябва да участва единствено в покриването на разходите, които са направени в съответствие с условията по договорите и които по-специално са надлежно доказани. Само ако ответникът е представил съответните разходни отчети, Комисията трябва в конкретния случай да докаже, че не е задължена да възстанови направените разходи поради

недостатък на престацията по договора или поради неточност на разходните отчети (вж. в този смисъл заключението на генералния адвокат Kokott във връзка с Решение на Съда от 17 март 2005 г. по дело Комисия/AMI Semiconductor Belgium и др., C-294/02, Recueil, стр. I-2175, I-2178, точка 174 и сл.).

100 Освен това по отношение на твърдения успех на спорните проекти следва да се добави, че в съдебното заседание ответникът е признал, че в преписката по делото не е налице никакъв електронен документ, който потвърждава този успех в областта на цифровизацията на избраните в рамките на проекта DCC културни теми или в областта на създаването на виртуален форум в рамките на проекта Donna. В съдебното заседание ответникът дори е изтъкнал неуспеха на проектите, свързан с обстоятелството, че през 1997 г. не е имало достатъчно потребители, които разполагали с бърз достъп до Интернет, и че било необходимо да се ползват напълно неподходящи модеми.

101 Макар независимо от това ответникът да твърди, че резултатите от двата проекта се ползват с рекламна цел в уебсайта на Европейския съюз, в своята реплика (точки 21—29) Комисията посочва, че поместените на посочения уебсайт сведения се отнасят до началния етап от реализацията на проектите (през 1997 г.) и не споменават евентуалния им резултат. На последно място откъсите от Меморандума за разбирателство относно европейското културно наследство, и по-специално благодарностите, на които се позовава ответникът, не споменават успеха на проектите.

102 На последно място вярно е, че в контекста на Меморандума за разбирателство относно европейското културно наследство името на бившия управител на ответника, г-н B., е споменато в рамките на т.нар. „Работна група 4 — Приоритети за информация в цифров вид в областта на културата“ [„Workgroup 4 — Priorities in Digital Content for Culture“]. Независимо от това, както с право е отбелязала Комисията, личното участие на г-н B. в проекта „Мултимедии за образование и работни места за интегрирана културна инициатива“ [„Multi-Media for education and employments for an integrated culture initiative“] е посочено само в рамките на общо изразената благодарност

на всички участници в проекта DCC. Заключителният доклад на работна група 4 също така не може да докаже определен обективен резултат от проекта DCC, тъй като този доклад е изготвен от самия г-н В. По същия начин използваният от Комисията текст в писмото ѝ от 16 март 1998 г., с което на ответника се изказва благодарност за положените усилия, е обикновен израз на учтивост и не означава, че работна група 4 е имала конкретен и действителен успех.

103 От гореизложеното следва, че правното основание, изведено от противоречивото поведение на Комисията, трябва да бъде отхвърлено.

По допустимостта на декларираните разходи

104 Следва да се припомни по отношение на разходите, които са могли да бъдат направени за изпълнението на проектите DCC и Donna, а именно преките разходи (персонал, подизпълнители, оборудване, пътни и консумативи) и косвените разходи (текущи разходи), че точка 1.2 от приложение II към всеки договор определя подлежащите на възстановяване разходи като действителните разходи, необходими за всеки проект, които могат да бъдат доказани и които са били направени в срока на действие на проектите.

105 От това следва, че ответникът е длъжен да представи доказателства (вж. точка 99 по-горе) за това, че декларираните пред Комисията разходи са действителни разходи, които са наистина необходими и са направени в срока на действие на проектите по тяхното изпълнение. Освен това при представянето на това доказателство ответникът е следвало да спази особените договорни изисквания относно всяка група разходи.

106 В този контекст ответникът упреква Комисията в недобросъвестно поведение, доколкото тя изисква представянето на подробни документи след период от почти седем години, въпреки че тези документи или са загубени, или трудно могат да бъдат възпроизведени, тъй като бившият управител на ответника,

г-н В., е починал през 1999 г. Ответникът твърди, че по време и непосредствено след изпълнението на двата проекта е представил на Комисията всички поискани документи, които доказвали, че всички направени разходи са допустими. Според него представените документи, отчасти посочени в исковата молба и в приложенията към нея, представляват достатъчно доказателство за действително направените разходи, които подлежат на възстановяване.

107 Независимо от това тези доводи не са от естество да освободят ответника от задълженията по точка 1.2 от приложение II към всеки договор. Достатъчно е освен това да се припомни, че по силата на релевантните разпоредби от германското право ответникът е бил длъжен да съхранява в продължение на десет години всички счетоводни документи относно проектите DCC и Donna (вж. точка 71 по-горе).

108 Следва да се добави, че решаващият въпрос за изясняване на това дали на декларираните от ответника разходи са допустими, е да се установи дали той е успял да обоснове тези разходи през 1997 г. и 1998 г., т.е. след приключване на двата проекта. Документите в тази връзка обаче са приложени към представените от страните писмени становища пред Първоинстанционния съд. Те са включени в приложенията към исковата молба. Ответникът изрично е препратил към тези приложения в своята писмена защита (точка 24), без да упрекне Комисията, че е унищожила или съзнателно не е представила релевантните документи, които ответникът ѝ е предоставил навремето, но понастоящем не би могъл да представи отново. Пояснението на ответника, че тези документи са само „отчасти" приложени към исковата молба, е във всички случаи твърде неясно, за да може да го освободи от задължението му да обоснове декларираните разходи.

109 Поради това допустимостта на различните категории разходи следва да се провери въз основа на писмените становища, които страните са разменили, включително въз основа на приложенията към исковата молба и на писмената защита.

— Разходи за персонал

110 По проекта DCC ответникът декларира 834 568 DEM, които се отнасяли до следните лица: г-н C. (Micro Computer DOS Systemhaus), г-жа D., г-н E., г-н F., г-н G. (FORSA), г-н M. (Leonardo) и г-н W. (Innovatie Software).

111 По проекта Donna той декларира 227 998,39 DEM за г-н F и г-н E, както и за г-жа L.

112 Относно декларираните разходи по проекта DCC Комисията твърди, че отделните разходните позиции не могат да бъдат приети поради факта, че лицата, за които се твърди, че са участвали в реализацията на проекта, не са били наети от ответника. Същото се отнасяло и за проекта Donna. Във всички случаи нито един от представените от ответника документи не отговарял на установените в точка 1.3.1 от приложение II към всеки договор условия за форма.

113 Ответникът възразява, че отказът да се признаят разходите за персонал противоречи на смисъла и целта на сключените договори. Относно възражението, че не е нает пряко разглеждания персонал, според него точка 1.3.1 от приложение II следва да се тълкува в смисъл, че тя има за цел да изключи възстановяването на разходите само по отношение на лица, които нямат никаква връзка с проектите. Той освен това предоставил на Комисията отчети за работните часове, които ясно показват датата, работното време, областта на дейност и самия проект. Ако Комисията изисквала отчетите за работните часове да се изготвят поне веднъж месечно и да са подписани от ръководителя на проекта, то тя не отчитала чисто формалния характер на точка 1.3.1 от приложение II.

114 В тази връзка е достатъчно да се отбележи, че между страните няма спор, че ответникът не е изпълнил условията по точка 1.3.1 от приложение II към всеки договор. Съгласно тази разпоредба съвкупността от работните часове на декларирания персонал следва да се отчита и заверява, като отчетността на работното време трябва да се заверява поне веднъж месечно от ръководителя на проекта или от оправомощено лице на ръководна длъжност в предприятието — страна по договора.

115 Представените от ответника отчети за работните часове (приложения 9 и 10 към писмената защита) обаче изобщо не са подписани и авторът им продължава да е неизвестен. Става въпрос за куп копия, разпечатани от компютър, чиято връзка с действително извършените услуги не е установена поради липсата на каквото и да било допълнително обяснение или доказателство. Всъщност нито един представител на ответника не е поел отговорността за истинността на съдържанието на тези отчети за часовете, като своевременно положи подписа си върху тях.

116 Противно на твърденията на ответника установеното в точка 1.3.1 от приложение II изискване не противоречи нито на смисъла, нито на целта на договорите. Тази разпоредба в действителност служи за осигуряването на редовното и навременно (поне веднъж месечно) представяне на надеждни, подписани от квалифицирани представители на ответника доказателства за действително посветеното на разглежданите проекти време от страна на наетите от последния лица. Тъй като Комисията не е участвала в уговорените работи, тя не разполага с други средства, за да провери точността на предявените разходи за персонал.

117 От това следва, че ответникът няма никакво право да му бъдат възстановени претендираните от него разходи за персонал, като не е необходимо да се решава въпросът дали и съответно съгласно какви условия самостоятелно заетите сътрудници следва да се считат съгласно германското право за част от персонала на лицето, което ги е наело.

— Разходи за подизпълнители

118 По проекта DCC ответникът декларира 618 631 DEM, разпределени в следните позиции: McDOS, Christian Liepe Photodesign и разходи на Ploenzke, прехвърлени на IIC.

119 По проекта Donna той декларира 257 659 DEM, разпределени в следните позиции: дружество Fink & Partner, г-жа D. D., г-жа B. D. и дружество Casper Casting and Styling Agency.

120 Комисията твърди, че по проекта DCC тя не е дала необходимото съгласно член 5, параграф 1 от договора предварително одобрение за наемане на подизпълнител. Във всички случаи ответникът не е изпълнил задължението си да включи в договорите с подизпълнителите задълженията, които е поел спрямо Комисията, по-специално задължението да представя отчет за работните часове.

121 По отношение на проекта Donna Комисията припомня, че е признала за подлежащи на възстановяване само разходите относно г-жа D. D. и г-жа B. D. в размер на 46 300,18 DEM. Тя обаче е отказала да възстанови другите разходи за подизпълнители поради липса на предварително писмено одобрение.

122 Според ответника между страните няма спор, че предприятията, за които са предявени тези разходи, са участвали в проекта DCC, от което следва, че предварителното съгласие на Комисията не е било необходимо, тъй като член 5 от договора DCC представлявал чисто процедурно изискване.

Комисията освен това вече била одобрила подизпълнителите като е получила списък за тази цел. Ответникът не бил задължен да предостави подробни отчети. Относно разходите на Ploenzke прехвърлянето им на IIC е последица от вътрешно споразумение с Ploenzke.

123 По отношение на проекта Donna, ответникът смята, че на възстановяване подлежат всички разходи за подизпълнители. Подписването на меморандума за разбирателство от дружеството Fink & Partner позволило да се спазят смисъла и целта на член 5, параграф 1 от договора Donna. По отношение на разходите на дружеството Casper Casting and Styling Agency предварителното писмено одобрение от страна на Комисията не било необходимо.

124 В тази връзка следва да се припомни, че съгласно член 5, параграф 1 от двата договора ответникът е имал право да сключва договори с подизпълнители, ако е налице предварително писмено одобрение от страна на Комисията, като било уговорено, че на всеки подизпълнител ответникът ще възложи задълженията, на които той самият е субект съгласно сключените с Комисията договори.

125 Застъпваната от ответника теза, според която тази разпоредба представлява обикновено процедурно изискване, чието нарушаване не може да се отрази на допустимостта на спорните разходи, трябва да се отхвърли.

126 В действителност договорното изискване за предварително одобрение от страна на Комисията на участието на подизпълнители е обосновано и необходимо, тъй като за изпълнението на договорените задължения по принцип отговаря единствено и само предприятието, което Комисията е избрала изрично и индивидуално като страна по договора. Следователно Комисията трябва да може да контролира и съответно да изключи участието на даден подизпълнител. Поради това нарушаването от страна на ответника на изискването за предварително писмено одобрение е достатъчно основание Комисията да откаже възстановяването на свързаните с това разходи.

127 Освен това и във всички случаи между страните няма спор, че ответникът не е представил отчети за работните часове на подизпълнителите си в предвидената в точка 1.3.1 от приложение II към договорите форма. Член 5, параграф 1 от договорите обаче го задължава да възложи на всеки подизпълнител същите задължения, на които той самият е субект. От това следва, че всеки нает от ответника по изпълнението на проектите подизпълнител е бил задължен да спазва точка 1.3.1 от посоченото приложение II, като декларира всички работни часове на своя персонал, който участва в тях, и като осигури поне веднъж месечно заверката на отчетите за работните часове от надлежно оправомощено лице на ръководна длъжност.

128 Договорното изискване да се възложат на всеки подизпълнител същите задължения, които се прилагат по отношение на ответника, е оправдано и необходимо, за да се гарантира пълният контрол върху разходите, за които се твърди, че са направени, и да се изключи възможността, поради самото участие на подизпълнителите, на ответника да се възстановят разходи, които иначе не са допустими разходи.

129 Нито един от представените от ответника в приложението към писмената защита отчети за часовете не отговаря на това изискване. Следователно поради посочените по-горе в точки 115 и 116 съображения той няма право да му бъдат възстановени разглежданите разходи за подизпълнители.

130 Относно разходите, прехвърлени от Ploenzke на ответника съгласно споразумение, за което се твърди, че било сключено между двете дружества, следва да се добави, че противно на ответника, Ploenzke доброволно е превел обратно всички авансови плащания, чието връщане Комисията е поискала (вж. точка 23 по-горе). Следователно Комисията не е била задължена посредством ответника да възстанови разходите, чието възстановяване в своя полза Ploenzke е отказал като е върнал получените авансови плащания.

131 От това следва, че ответникът не може да иска възстановяването на претендираните от него разходи за подизпълнители, с изключение на вече признатите от Комисията, направени за г-жа B. D. и г-жа D. D. по проекта Donna, поради това че тези разходи не са били надлежно обосновани.

— Пътни разходи

132 По проекта DCC ответникът декларира 32 682 DEM за следните лица: г-жа D., г-н E., г-н F., г-жа L., г-н M.(Leonardo) и г-н C. (McDOS).

133 По проекта Donna той декларира 22 659 DEM за следните лица: г-жа D. D., г-н E., г-н F., г-жа L. и г-н M.

134 Според Комисията ответникът няма право да му бъдат възстановени пътни разходи. В разрез с разпоредбата на точка 1.3.4 във връзка с разпоредбата на точка 1.2 от приложение II към договорите ответникът всъщност не е доказал наличието на конкретна връзка между тези разходи и двата проекта.

135 По отношение на проекта DCC Комисията твърди, че с изключение на г-жа L. всички останали дружества и лица били подизпълнители, за които не е налице предварително одобрение. Разходите на г-жа L. не подлежали на възстановяване, тъй като за това лице ответникът не е направил разходи за персонал.

136 Колкото до проекта Donna, Комисията твърди, че по отношение на г-н M. ответникът не е претендирал разходи за персонал. По отношение на г-н F. и г-н E. в качеството им на подизпълнители не било налице предварително одобрение от страна на Комисията. Ответникът не бил представил отчетите за работните часове на г-жа L. Разходите на г-жа D. D. не могли да бъдат признати, тъй като представените доказателства били недостатъчни, за да се установи необходимостта от нейните пътувания.

137 Като се позовава отново на посочените във връзка с подизпълнителите доводи ответникът подчертава, че обстоятелството, че не е декларирал разходи за персонал по никакъв начин не изключва претендирането на пътните разходи за разглежданото лице, след като тези разходи действително са направени. По отношение на г-н F. и г-н E. не било нужно одобрение. Колкото до разходите на г-жа L., значението на нейната дейност била доказана от предоставените на Комисията отчети за работните часове. Относно разходите на г-жа D. D. ответникът препраща към допълнителни споразумения относно възстановяването на нейните пътни разходи.

138 В тази връзка се налага изводът, че с оглед на допустимостта си пътните разходи представляват типични допълнителни разходи в смисъл, че единствено пътуванията на лица, чиито действително извършени услуги са признати за необходими в рамките на двата проекта, могат да бъдат квалифицирани като необходими за целите на разглежданите проекти. С други думи, възстановяването на пътните разходи е обосновано само ако лицето, за което те се претендират, е участвало надлежно, т.е. по признат от Комисията начин, в реализирането на разглеждания проект.

139 Както следва изложеното по-горе обаче, Комисията е имала право да откаже възстановяването на всички декларирани от ответника разходи за персонал и за подизпълнители, с изключение на тези на г-жа B. D. и г-жа D. D. по проекта Donna. Следователно тъй като услугите, за които се твърди, че са извършени от разглежданите лица, нямат никаква числена стойност за Комисията, то

евентуалните им пътувания, предприети за извършване на тези услуги, не могат да се считат за необходими за целите на проектите DCC и Donna. Поради това в тази връзка Комисията с право се позовава на точка 1.2 от приложение II към всеки договор, според която на възстановяване подлежат само действителните разходи, необходими за всеки проект, които могат да бъдат доказани и са направени в срока на действие на проектите.

140 Следва да се добави, че съгласно точка 5 от приложение II към двата договора ответникът е бил задължен да води редовни счетоводна отчетност и документация, годни да потвърдят и обосноват декларираните разходи. Нито едно от наличните копия в приложения A 7—A 23 към исковата молба и в приложения B 9—B 14 към писмената защита не може да се квалифицира като годно и валидно доказателство, което установява с оглед на целта и необходимостта от всяко отделно пътуване, че декларираните пътни разходи действително са били направени за нуждите на проектите DCC и Donna. Следователно в разрез с установените в точки 1.2 и 5 от приложение II към двата договора изисквания, ответникът не е успял да установи необходимата връзка между пътните разходи, които той твърди, че са направени за разглежданите лица, и тяхното участие в двата проекта.

141 По отношение по-специално на г-жа B. D. и г-жа D. D., следва да се припомни, че направените за тези лица разходи за подизпълнители по проекта Donna са били признати от Комисията за подлежащи на възстановяване разходи. От това обаче не следва автоматичното признаване на декларираните пътни разходи.

142 Всъщност преписката по делото не съдържа фактура за пътни разходи, свързана с г-жа B. D. Колкото до г-жа D. D., представените в приложение A 23 към исковата молба фактури, които тя е изпратила на ответника, съдържат данни, които са толкова общи и неясни, че не могат да бъдат приети за достатъчни доказателства по смисъла на точки 1.2 и 5 от приложение II към всеки договор. Те по-специално не позволяват да се провери значението на пътуванията на г-жа D. D. за проекта Donna и нейната лична дейност в рамките на този проект.

143 От това следва, че ответникът няма право да му бъдат възстановени претендираните от него пътни разходи.

— Разходи за оборудване

144 По проекта DCC ответникът декларира 384 018 DEM за направени от дружеството Digivision разходи и за разходите на Ploenzke, прехвърлени на IIC. По проекта Donna той декларира разходи в размер на 106 871 DEM, като се позовава на издадена от дружеството Fink & Partner фактура.

145 Комисията отказва да възстанови декларираните по проекта DCC разходи като изтъква, че декларираните за дружеството Digivision разходи не са допустими. В разрез с изискванията на точка 5 от приложение II към договора, разменените между ответника и дружеството Digivision писма не позволявали да се прецени необходимостта от тези разходи, нито да се провери дали разходите за наем на оборудване са по-високи от тези по евентуалното му закупуване. Колкото до прехвърлените на ответника от Ploenzke разходи, то те не подлежат на възстановяване при липса на споразумение в тази насока между двете дружества.

146 По отношение на проекта Donna Комисията основава отказа си да възстанови разходите върху обстоятелството, че ответникът не е представил сключения с дружеството Fink & Partner договор за наем. Освен това представените документи не уточняват наетото имущество и не отговорят на договорните изисквания за обоснованост.

147 Според ответника представените на Комисията с цел се обосноват посочените разходи документи по същество са от естество да докажат в достатъчна степен, че посочените разходи са били направени, тъй като договорът не

изисква подробно доказателство за направените разноски. Във всички случаи двата проекта не са могли да бъдат изпълнени, без да е било нает оборудване, като Комисията няма основателна причина да смята фактурите за завишени, още повече че не е изложила конкретни основания, поради които смята, че разходите за наема на оборудване могат да надвишат тези по закупуването му. Освен това самата Комисия често е развивала дейност в областта на културните прояви и поради това следвало да знае, че направените разходи са разумни. Точното естество на техническия материал — предмет на договора за наем — не било от значение. На последно място фактурата на дружеството подизпълнител Fink & Partner била достатъчно доказателство.

148 В тази връзка следва да се припомни уредбата в точки 1.2, 1.3.2 и 5 от приложение II към всеки договор. Съгласно тези разпоредби, от една страна, размерът на допустимите разходи за нает оборудване е ограничен до размера, необходим за тяхното закупуване. От друга страна, ответникът е задължен да води редовна счетоводна отчетност и документация, годни да потвърдят и обосноват декларираните разходи. На последно място, на възстановяване подлежат само действителните разходи, необходими за всеки проект, които могат да бъдат доказани и които са били направени в срока на действие на проектите.

149 Съгласно това изискване следва да се представят възможно най-подробни доказателства, за да може Комисията да упражнява контрол по отношение на изплатените по двата проекта суми, както и по отношение на това дали твърдените разходи за оборудване са били действително направени и дали са били необходими. От това следва, че ответникът е бил длъжен да представи документи, които точно да указват какъв тип оборудване е бил нает и на каква цена.

150 Ответникът обаче явно не е изпълнил това задължение тъй като твърди, че предоставените на Комисията документи били „като цяло“ от естество да докажат, че разходите за оборудване са били направени и че Комисията „няма[ла] никаква причина“ да се позовава на завишения размер на представените фактури, тъй като не е изложила конкретни причини, поради които смятала, че стойността на наема на оборудването може да надвиши тази

на закупуването му. Ответникът не може просто да се ограничава до твърдението, че Комисията е разполагала с достатъчно опит в областта на културните проекти и би следвало да знае, че направените разходи са разумни, така че в тази връзка точното естество на наетия технически материал не е било от значение.

151 По отношение на прехвърлените от Ploenzke на IIC разходи преписката по делото не съдържа документ, който позволява да се провери дали те са били действително направени и дали са били необходими. Освен това обстоятелството, че Ploenzke доброволно е върнал всички авансови плащания, чието връщане Комисията е поискала, изключва възможността Комисията да бъде задължена да възстанови посредством ответника разходите, за които се твърди, че Ploenzke е направил, и които могат да се смятат за разходи на ответника по силата на вътрешно споразумение (вж. точка 130 по-горе).

152 Относно разходите за оборудване, посочени във връзка с дружеството Digivision, данните върху фактурите, които се отнасят до това, са толкова неясни, че не позволяват да установи със сигурност, че декларираните разходи за оборудване са били необходими за нуждите на проектите.

153 По-специално, представената като приложение A 16 към исковата молба фактура не е автентична и окончателна. Става въпрос за проформа фактура, чието значение се ограничава до това да се осведоми клиентът за подробностите на продажбата или да му се предостави възможност да изпълни определени формалности преди доставката. Освен това тази проформа фактура не е подписана. Тя се задоволява с това да опише общо наетото оборудване, без да изброи, нито да уточни отделните съоръжения, за които се отнася, независимо че на пазара те са на разположение в широка гама с оглед на функционалност, качество и цени. Поради това обективно не е възможно да се прецени необходимостта от разходите, за които се твърди, че са направени от ответника за дружеството Digivision.

154 Представената като приложение B 11 към писмената защита фактура на дружеството Digivision не компенсира последиците от тази липса на точност. В

действителност въпреки че тази фактура съдържа списък на съоръженията и на компютърните програми, за които се твърди, че са предоставени, тя не е подписана и за разлика от проформа фактурата не е издадена върху бланка на дружеството Digivision. При липсата на всякакво допълнително обяснение или доказателство този документ е лишен от всякаква доказателствена стойност по отношение на това дали въпросните разходи действително са били направени и необходими.

155 Колкото до предявените за дружеството Fink & Partner разходи за оборудване, то те се отнасят до наемането на студио за звукозапис HIS, включително материалите, мрежата и компютърните програми (архивиране на образи, управление на наслагването на образи и достъп до ISDN).

156 Както е видно от преписката по делото, данни относно тези разходи са документирани за първи път в проекта на одиторския доклад (приложение A 6 към исковата молба), точка 3.2 от който се позовава на фактури, счетени за недостатъчни, за да обосноват необходимостта от наетия материал — тъй като в тях не били изброени техническите съставни части на оборудването, за което се твърди, че е нието — и в която ответникът е упрекнат за това, че не е предоставил договора за наем в тази връзка. В становището си по този проектодоклад (приложение A 9 към исковата молба) ответникът се ограничава до това да оспори в точка 3.1 обстоятелството, че въпросните фактури не са приети, без обаче да представи копия от тях или от договора за наем. В точка 3.2 от окончателния одиторски доклад (приложение A 12 към исковата молба) е отбелязан отказът да се признаят за подлежащи на възстановяване разходите за оборудване, свързани с дружеството Fink & Partner.

157 Ответникът е представил документи относно наемането на въпросното оборудване едва с приложение B 14 към писмената защита. Става въпрос обаче за три „фактури“, които не са подписани и които за разлика от представените в приложения A 20—A 22 към исковата молба оригинални фактури на това дружество не са представени върху бланки на дружеството Fink & Partner. При липса на всякакво допълнително обяснение или доказателство този документ е лишен от всякаква доказателствена стойност по отношение на това дали въпросните разходи действително са били направени и необходими.

158 От гореизложеното следва, че ответникът няма право да му бъдат възстановени претендираните от него разходи за оборудване.

— Консумативи

159 По проектите DCC и Donna ответникът декларира за консумативи съответно сумите от 35 017 DEM и 9 312,53 DEM.

160 Според Комисията ответникът нито е обяснил, нито е документирал декларираните по проекта DCC разходи. Вследствие на това, те не могли да бъдат признати. Колкото до проекта Donna, Комисията посочва, че представените документи, а именно три фактури на дружеството Fink & Partner, са недостатъчни, за да се прецени необходимостта от претендираните разходи. В допълнение, декларираните разходи били направени в рамките на сключения с дружеството Fink & Partner договор с подизпълнител. Сключването на този договор обаче не било одобрено от Комисията.

161 Според ответника изложените от Комисията доводи по отношение на проекта DCC са твърде общи, за да може тя да се произнесе по този въпрос. На Комисията би трябвало да е известно, че изпълнението на този проект е свързано с разходи за консумативи, чиято необходимост е извън съмнение. Колкото до проекта Donna, представените доказателства били достатъчни.

162 В тази връзка се налага изводът, че декларираните разходи за консумативи по проекта DCC очевидно не могат да се считат за допустими. В действителност, като се ограничава да представи напълно уклончиви доводи, ответникът по същество е признал пълната липса на доказателства за тези разходи. Комисията следователно не е била в състояние да провери необходимостта от тях съгласно точка 1.2 от приложение II към договора DCC.

163 По отношение на използваните по проекта Donna консумативи ответникът се позовава на три фактури от 1 юни, 17 ноември и 1 декември 1997 г., за да обоснове направените от дружеството Fink & Partner разходи (приложения A 20—A 22 към исковата молба). От тях е видно, че това дружество е представило на ответника сметки за услуги, описани като „графично представяне на триизмерни обекти [...], включително и използван за това материал". Както Комисията с право отбелязва, ответникът не е уточнил нито начина на представяне, нито използвания материал, и с оглед на това е невъзможно да се определи точният предмет на тези фактури. В допълнение, по отношение на числената стойност ответникът не е направил никакво разграничение между консумативите и графичното представяне.

164 От това следва, че трите разглеждани фактури не са достатъчно подробни, за да се приемат за доказателства, които съгласно точка 1.2 от приложение II към договора Donna установяват надлежно необходимостта от декларираните разходи за консумативи и конкретната им връзка с проекта Donna.

165 Следва да се добави, че ответникът няма право да му бъдат възстановени декларираните от него във връзка с дружеството Fink & Partner разходи за персонал, за подизпълнители или за оборудване (вж. по-специално точки 155—157 по-горе). Поради това допълнително съображение е изключена възможността да му бъдат възстановени разходите за консумативи. В действителност, по естеството си тези разходи са чисто допълнителни, доколкото могат да бъдат разумно направени само по повод на главната престация, и необходимостта от тях, а следователно и допустимостта им зависят от тези на главната престация. В конкретния случай Комисията обаче е имала право да не признае нито една от главните престации във връзка с дружеството Fink & Partner.

166 От това следва, че е обоснован отказът да се възстановят разходите за консумативи, които ответникът твърди, че е направил.

— Текущи разходи

167 По проектите DCC и Donna ответникът декларира като текущи разходи съответно сумите от 56 027 DEM и 22 385 DEM.

168 Според Комисията ответникът нито е уточнил, нито е обосновал тези разходи, което не е дало възможност да се провери съгласно точка 1.3.1 от приложение II към всеки договор нито че действително са били направени, нито че са били необходими. Във всички случаи съгласно точка 1.4 от това приложение ответникът може да иска възстановяването на текущи разходи, които в действителност са косвени разходи, само в размер до 20 % от другите разходи, чието възстановяване се приема.

169 Ответникът смята, че представените от него доказателства са достатъчни, тъй като текущите разходи по естеството си се правят непрекъснато, и могат да бъдат обосновани само в ограничена степен. Поради това, доказването на връзката на тези разходи с проектите се оказва на границата на възможното.

170 В тази връзка следва да се посочи, че текущите разходи или косвените разходи (наричани „overheads“ според използваните в договорите DCC Donna термини) следва също да отговарят изрично на изискванията по точка 1.2 от приложение II към всеки договор. Вследствие на това, единствено разноските по покриване на действителните и необходими за реализирането на всеки проект текущи разходи могат да се квалифицират като подлежащи на

възстановяване. В действителност, текущите разходи на едно предприятие отразяват разноските по нормалното функциониране, които това предприятие трябва във всички случаи да покрива с оглед обичайната си дейност и независимо от реализирането на отделен проект (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 13 март 2003 г. по дело Comunità montana della Valnerina/Комисия, T-340/00, Recueil, стр. II-811, точка 106), като само действително свързаните с реализирането на разглеждания проект текущи разходи могат да бъдат за сметка на финансирането на последния от страна на Общността (вж. в този смисъл Решение от 19 януари 2006 г. по дело Comunità montana della Valnerina/Комисия, точка 94 по-горе, точка 87).

171 Както бе изложено по-горе, в конкретния случай Комисията е имала право да откаже възстановяването на всички декларирани от ответника преки разходи по проекта DCC. Вследствие на това не може да се приеме, че по този проект ответникът би могъл общо да предяви част от косвените си разходи (за администрация, за инфраструктура и т.н.), тъй като по отношение на преките разходи тези разходи са допълнителни. Освен това предявената от ответника в тази връзка сума 56 027 DEM не се опира на никакво обективно доказателство, което позволява да се провери нейната обоснованост.

172 По отношение на проекта Donna ответникът не е представил никакво доказателство, което позволява да се провери обосноваността на претендираните 22 385 DEM за текущи разходи. Следва да се припомни освен това, че макар да е приела да възстанови разходите за подизпълнителите г-жа D. D и г-жа B. D. в размер на 46 300,18 DEM, Комисията не е била длъжна да признае други разходи за допустими (вж. точки 121 и 131 по-горе). В допълнение, претендираните текущи разходи в размер на 22 385 DEM надвишават всяко разумно съотношение с приетите в размер на 46 300,18 DEM преки разходи.

173 Следва да се уточни, че в точка 1.4 от приложение II към двата договора страните по договора се разграничават с оглед това дали приспадат „разходи по пълната себестойност“ [full costs] или „допълнителни разходи“ [additional costs]. Както следва от точка 1.2, втора алинея от приложение II към двата договора, ответникът принадлежи към първата група страни по договора (тези, които удържат „разходи по пълната себестойност“), като другата група се отнасяла само до университети и изследователски центрове. Съгласно

посочената точка 1.4, ответникът бил длъжен да установи, че текущите му разходи са изчислени в съответствие с обичайните за него счетоводни стандарти и принципи, които Комисията е счела за разумни, като се има предвид, че не могат да бъдат декларирани като текущи разходи нито тези, които могат без проблем да се приспадат като преки разходи, нито събраните от други страни разходи. По отношение на декларираните от ответника по проекта Donna текущи разходи обаче не е направено никакво уточнение, поради което Комисията не е била в състояние да провери дали тези разходи отговарят на изискванията на точка 1.4.

174 От това следва, че ответникът няма право да му бъдат възстановени претендираните от него текущи разходи.

— Заключение

175 От всички гореизложени съображения следва, че правните основания, на които се позовава ответникът, за да установи, че декларираните от него разходи по проектите DCC и Donna са допустими, трябва да бъдат отхвърлени в тяхната съвкупност.

Относно претендираните от Комисията главно вземане и лихви за забава

Относно главния дълг

176 Следва да се припомни, че цената на предявения от Комисията иск за връщане на авансови плащания възлиза на 181 263,61 EUR. Според Комисията тази сума е последица от обмяната на 179 337 ECU в 354 520,82 DEM, както и от

обмяната на последната сума в евро. Ответникът оспорва сумата 181 263,61 EUR като изтъква, че през 1998 г. е бил поканен да плати сумата от 179 337 ECU.

177 В тази връзка е вярно, че сумата от направените в полза на ответника авансови плащания възлиза на 400 821 DEM, от които Комисията иска да бъдат върнати 354 520,82 DEM. Вярно е също така, че като се вземе предвид приложимият обменен курс, съгласно който 1 EUR съответства на 1,95583 DEM, претендираните с настоящия иск 181 263,61 EUR съответстват точно на посочените 354 520,82 DEM.

178 Въпреки това в точка 4 от приложение II към всеки договор е предвидено, че всички плащания от Комисията се извършват в ECU и че възстановяването на всякакви суми от страните по договорите с Комисията следва също да се извършва в ECU. Освен това изпратените от Комисията на ответника през 1998 г. известие за събиране на вземането и дебитно известие (вж. точка 24 по-горе) се отнасят изрично за 179 337 ECU съгласно обменния курс на германската марка към екю, който навремето е бил в сила.

179 Съгласно член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1103/97 на Съвета от 17 юни 1997 г. относно определени разпоредби, отнасящи се до въвеждането на еврото [да се чете: „еврото"] (ОВ L 162, стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 10, том 1, стр. 81) обаче позоваването на екюто следва да бъде заменено с позоваване на еврото по курс едно евро към едно екю (вж. в този смисъл Решение на Съда от 12 май 2005 г. по дело Комисия/Huhtamaki Dourdan, C-315/03, непубликувано в Recueil, точка 5).

180 От това следва, че исканията на Комисията за връщане на платеното са обосновани само в размер на 179 337 EUR. Следователно те трябва да се отхвърлят за горницата.

Относно лихвите за забава

181 Според Комисията ответникът следва да плати лихви за забава от датата, на която в качеството си на длъжник той е поставен в забава с отправената към него от Комисията покана да върне до 31 октомври 1998 г. получените като авансови плащания суми. От това следва, че съгласно § 284, алинея 1, първо изречение от BGB преди измененията, ответникът е поставен в забава от 1 ноември 1998 г. Размерът на главния дълг трябва следователно да се увеличи с лихви за забава в размер на 4 % съгласно § 288, алинея 1 от BGB преди измененията.

182 Ответникът се ограничава до това да оспори наличието на главен дълг.

183 В тази връзка следва да се установи, че договорите DCC и Donna мълчат по въпроса от коя дата и за какъв период се дължат лихви за забава. Поради това следва да се прилагат разпоредбите на германското право относно поставянето на длъжника в забава.

184 Съгласно член 229, § 5 от EGBGB, който се отнася до възникналите преди 1 януари 2002 г. задължения, ако не е уговорено друго, продължава да се прилага BGB в действалата до посочената дата редакция. По отношение на лихвите, начислявани поради поставяне на длъжника в забава, член 229, § 1 от EGBGB предвижда, че за всички вземания, станали изискуеми преди 1 май 2000 г., се прилага § 288 от BGB в редакцията си преди тази дата.

185 В конкретния случай договорите DCC и Donna са сключени през 1996 г. Следователно продължава да се прилага BGB преди измененията. Разпоред-

бата относно поставянето на длъжника в забава, по-специално § 284, алинея 1, първо изречение от BGB преди измененията, предвижда, че ако длъжникът не изпълни престацията си след отправена след настъпване на изискуемостта покана за изпълнение, поканата го поставя в забава. Съгласно точка 4.3 от приложение II към всеки договор обаче, връщането на авансите на Комисията следва да се извърши „незабавно" след поканата. Отправената от Комисията до ответника покана, с която се иска плащането на въпросните суми до 31 октомври 1998 г., следователно е поставила ответника в забава, считано от 1 ноември 1998 г.

186 § 288 от BGB преди измененията предвижда лихви за забава в размер на 4 % от изпадането в забава. Размерът на главния дълг от 179 337 EUR следователно се увеличава с лихви за забава, считано от 1 ноември 1998 г. до окончателното плащане на този дълг.

По молбата на ответника за защита срещу принудителното изпълнение

187 При условията на евентуалност ответникът е поискал да му се предостави защита срещу принудителното изпълнение на решението, което ще бъде постановено, като му се позволи да избегне евентуалното принудително изпълнение посредством предоставянето на обезпечение, което може да е под формата на банкова гаранция.

188 В тази връзка се налага изводът, че по силата на арбитражната клауза в член 12, параграф 2 от всеки договор Първоинстанционният съд е компетентен да разреши споровете между страните само относно „действителността, прилагането и тълкуването" на разглежданите договори, като съгласно член 12, параграф 1 от всеки договор към последните се прилага германското право.

189 От това следва, че Първоинстанционният съд не е компетентен да се произнесе в рамките на настоящото производство относно условията за принудителното изпълнение на своето решение съгласно германското право.

190 Следва да се добави, че съгласно член 244 ЕО решенията на общностните съдилища имат изпълнителна сила съгласно определените в член 256 ЕО условия и че съгласно четвърта алинея от тази разпоредба, принудителното изпълнение може да бъде спряно само въз основа на решение на общностните съдилища. Съгласно член 110, първа алинея от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд към молбата за спиране на принудителното изпълнение по членове 244 ЕО и 256 ЕО на решение на Първоинстанционния съд се прилагат разпоредбите на членове 104—110 от същия правилник.

191 От член 104, параграфи 1 и 3 от Процедурния правилник следва обаче, че такава молба се подава отделно след постановяване на разглежданото решение. Тъй като в конкретния случай тези условия не са изпълнени, молбата да се предостави защита на ответника срещу принудителното изпълнение на настоящото решение трябва да бъде отхвърлена.

По съдебните разноски

192 Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като ответникът е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски съгласно направеното от Комисията искане.

По изложените съображения,

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД (втори състав)

реши:

1) **Осъжда IIC Informations-Industrie Consulting GmbH да заплати на Комисията на Европейските общности сумата 179 337 EUR главница, заедно с лихви за забава в размер на 4 % годишно, считано от 1 ноември 1998 г. до пълното изплащане на дължимите суми.**

2) **Отхвърля иска в останалата му част.**

3) **Отхвърля молбата на Informations-Industrie Consulting GmbH да му се предостави защита срещу принудителното изпълнение на настоящото решение.**

4) **Осъжда IIC Informations-Industrie Consulting GmbH да заплати съдебните разноски.**

Pirrung Forwood Papasavvas

Постановено в открито съдебно заседание в Люксембург на 22 май 2007 година.

Секретар

E. Coulon

Председател

J. Pirrung

Съдържание

Правна уредба и фактическа обстановка на спора ..... II - 1447

Приложимо общностно право ..... II - 1447

Фактическа обстановка ..... II - 1448

Производство и искания на страните ..... II - 1458

От правна страна ..... II - 1460

По процесуалната дееспособност като ответник (пасивна процесуална легитимация) ..... II - 1460

Доводи на страните ..... II - 1460

Съображения на Първоинстанционния съд ..... II - 1461

По давността ..... II - 1462

Предварителни бележки ..... II - 1462

Доводи на страните ..... II - 1463

Съображения на Първоинстанционния съд ..... II - 1465

Относно загубата на право ..... II - 1467

Доводи на страните ..... II - 1467

Съображения на Първоинстанционния съд ..... II - 1468

Относно подлежащите на възстановяване разходи по проектите DCC и Donna . II - 1474

Предварителни бележки ..... II - 1474

Относно противоречивото поведение на Комисията ..... II - 1475

— Доводи на страните ..... II - 1475

— Съображения на Първоинстанционния съд ..... II - 1476

По допустимостта на декларираните разходи ..... II - 1480

— Разходи за персонал ..... II - 1482

— Разходи за подизпълнители ..... II - 1484

— Пътни разходи ..... II - 1487

— Разходи за оборудване ..... II - 1490

— Консумативи ..... II - 1494

— Текущи разходи ..... II - 1496

— Заключение ..... II - 1498

Относно претендираните от Комисията главно вземане и лихви за забава ..... II - 1498

Относно главния дълг ..... II - 1498

Относно лихвите за забава ..... II - 1500

По молбата на ответника за защита срещу принудителното изпълнение ..... II - 1501

По съдебните разноски ..... II - 1502